

Tomasz Filozof

Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska,
Przemyśl

Skorowidze i księgi adresowe jako źródło do poznania struktury gospodarczej Galicii Wschodniej (Wykaz firm i podmiotów gospodarczych branży naftowej w 1912 r.)

W okresie autonomicznym władze galicyjskie czy też towarzystwa społeczne, a nawet osoby prywatne lubowały się w publikowaniu rozmaitych spisów, wykazów czy skorowidzów, dotyczących wielu dziedzin życia społeczno-gospodarczego. Tak więc obok funkcjonujących jeszcze w okresie przedautonomicznym Schematyzmów¹ i Handbuchów, począwszy od połowy lat sześćdziesiątych XIX stulecia powstało kilkanaście edycji rozmaitych spisów i skorowidzów adresowych. Do najbardziej przydatnych w badaniach społeczno-gospodarczych należą m. in. *Skorowidz wszystkich miejscowości położonych w Królestwie Galicji i Lodomerji jako też w Wielkiem Księstwie Krakowskiem i Księstwie Bukowińskiem...*, wyd. Hipolit Stupnicki, Lwów 1855, *Skorowidz wszystkich miejscowości położonych w Królestwie Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem*, Lwów 1868, *Najnowszy skorowidz wszystkich miejscowości położonych w Królestwie Galicji i Lodomerji jako też w Wielkiem Księstwie Krakowskiem i Księstwie Bukowińskiem...*, Przemyśl 1868, *Przewodnik statystyczno-topograficzny i skorowidz obejmujący wszystkie miejscowości z przysiółkami w Królestwie Galicji, W[ielkiem] Księstwie Krakowskiem i K[sięstwie] Bukowinie, według najświeższych [w]skazówek urzędowych...*, wyd. Konrad Oksza-Orzechowski, Kraków 1872, *Najnowszy skorowidz wszystkich miejscowości z przysiółkami w Królestwie Galicji i Lodomerji, Wielk[iem] Księstwie Krakowskiem i Księstwie Bukowińskiem...*, ułożył Jan Bi-

¹ Na temat struktury, zawartości i wartości historycznej Schematyzmów Królestwa Galicji i Lodomerii, por. Henryka Kramarz, *Schematyzmy galicyjskie (1776–1914) jako c. k. rocznik sprawozdawczy dotyczący obsady kadrowej władz, urzędów, towarzystw i instytucji*, „Rocznik Historii Prasy Polskiej”, t. X (2007), z. 1 (19), s. 5–29.

go, Złoczów 1886, *Najnowszy skorowidz wszystkich miejscowości z przysiółkami w Królestwie Galicyi, Wielkiem Księstwie Krakowskiem i Księstwie Bukowińskiem...*, ułożył Jan Bigo, Lwów 1897, *Najnowszy skorowidz wszystkich miejscowości z przysiółkami w Królestwie Galicyi, Wielkiem Księstwie Krakowskiem i Księstwie Bukowińskiem...*, ułożył Jan Bigo, Lwów 1904, *Najnowszy skorowidz wszystkich miejscowości z przysiółkami w Królestwie Galicyi, Wielkiem Księstwie Krakowskiem i Księstwie Bukowińskiem...*, ułożył Jan Bigo, Lwów 1909, czy też *Najnowszy skorowidz wszystkich miejscowości z przysiółkami w Królestwie Galicyi, Wielkiem Księstwie Krakowskiem i Księstwie Bukowińskiem...*, ułożył Jan Bigo, Lwów 1918.

Obok tychże wykazów publikowano, choć już w znacząco mniejszym nakładzie, wykazy zawierające szczegółowe dane na temat wielkiej własności ziemskiej (własności tabularnej) na terenie Galicji i Bukowiny (m. in. *Skorowidz dóbr tabularnych w Galicyi z Wielkiem Księstwem] Krakowskiem*, ułożył Tadeusz Pilat, Lwów 1890, *Skorowidz dóbr tabularnych w Galicyi z W[ielkiem] Ks[ięstwem] Krakowskiem*, Kraków 1905), struktury gospodarczej (m. in. *Skorowidz przemysłowo-handlowy Królestwa Galicyi*, red. Józef Olszewski, Lwów 1906, 1912), a nawet wykazy uzdrowisk (m. in. *Skorowidz ważniejszych zakładów zdrojowo-kąpielowych...*, wyd. Michał Zieleniewski, Kraków 1894) czy też spisy abonentów telefonicznych (m. in. *Spis abonentów C. K. sieci telefonicznych w Królestwie Galicyi*, Lwów 1912).

Na organach administracji rządowej wzorowały się władze lokalne, zbierając nie tylko informacje na temat firm działających na ich obszarze jurysdykcyjnym (m. in. *Skorowidz powiatu jarosławskiego na rok 1902*, wyd. August Szczurowski, Przemyśl 1902), ale także organizacji społecznych czy też osób prywatnych (m. in. *Księga adresowa królewskiego stołecznego miasta Lwowa 1900*, wyd. Franciszek Reichman, *Księga adresowa królewskiego stołecznego miasta Lwowa 1902*, wyd. Franciszek Reichman, *Skorowidz adresowy królewskiego stołecznego miasta Lwowa 1910*, wyd. J. R. Spigel, Lwów 1910, *Księga adresowa królewskiego stołecznego miasta Lwowa 1913*, wyd. Franciszek Reichman, Lwów 1913). Dopełnieniem teje listy niechże będzie wykaz zawierający dokładny obraz struktury sądownictwa galicyjskiego doby autonomicznej opublikowany u schyłku XIX wieku².

Skorowidz przemysłowo-handlowy Królestwa Galicyi to dzieło pionierskie, jedyne w swoim rodzaju. Wydane zostało dwukrotnie w 1906 roku i ponownie w 1912 roku nakładem Ligi Pomocy Przemysłowej. Inicjatorem jego wydania, a następnie jego redaktorem był Józef Olszewski, ówczesny dyrektor lwowskiej Ligi Pomocy Przemysłowej. Zakrojona na wielką skalę akcja zbierania potrzebnych informacji, koszty składu i druku wydawnictwa pochłonęły niebagatelną jak na ówczesne czasy kwotę około 70.000 koron.

Dzięki pokonaniu obiektywnych trudności związanych z przełamaniem oporu zawsze niechętnych nowościom urzędników, zbieraniem funduszy, pochodzących także od ofiarodawców prywatnych otrzymaliśmy słownik grupujący przedstawicieli niemalże wszystkich dziedzin ówczesnego życia przemysłowego, od wielkich fabryk znajdujących się w największych miastach ówczesnej Galicji począwszy, aż po niewielkie zakłady rzemieślnicze działające w maleńkich, przysłowiowo „zapyziałych”, niejednokrotnie tylko z nazwy przypominających osiedla typu miejskiego, miasteczkach południowej i wschodniej Galicji.

² Por. *Vollständiges Ortshaften-Verzeichniss der in Reichsrathe Vertretenen Königreiche und Länder ...*, Wien 1892.

Praca nad pierwszym wydaniem *Skorowidza...* trwała kilka lat, a gromadzenie materiałów do drugiego wydania zajęło już tylko rok, co świadczy o dużej skuteczności i operatywności oddziałów Ligi oraz podległych jej lokalnych organizacji przemysłowych w zbieraniu istotnych dla wydawnictwa informacji. Akcja zbioru owych informacji objęła ówczesnych przemysłowców, fabrykantów, właścicieli większych zakładów przemysłowych, rzemieślników i rękodzielników, właścicieli dóbr ziemskich, ich pełnomocników i zarządców, właścicieli, pełnomocników lub zarządców spółek akcyjnych, a także skierowana została do wszystkich oddziałów Ligi i innych lokalnych organizacji i związków przemysłowych rozsianych po całej ówczesnej Galicji i Bukowinie. Zbierano informacje w oparciu o kwestionariusz składający się z pytań dotyczących: nazwy, adresu i roku założenia firmy, nazwiska i imienia właściciela fabryki, zakładu pracy, sklepu czy punktu usługowego, szczegółowego wykazu rodzaju i grup rodzajowych określonych zgodnie z klasyfikacją krajową wytwarzanych produktów, liczby, adresów posiadanych oddziałów i filii, z określeniem rodzaju ulokowanej w nich produkcji, liczby zatrudnianych robotników wraz ze szczegółowym określeniem rodzaju zaplecza sanitarno-leczniczego (posiadane lub zarządzane szpitale, przytułki, lecznice, uzdrowiska, itp.), a także wymagano podania informacji dotyczących wysokości produkcji rocznej i ewentualnych kierunków eksportu zewnętrznego i wewnętrznego. Zakładano, poza produkcją na lokalny, krajowy, a więc galicyjski, rynek także eksport wewnętrzny do innych prowincji wielonarodowej monarchii austro-węgierskiej oraz eksport zewnętrzny do innych państw europejskich. Warto zaznaczyć, iż za eksport zewnętrzny uważano eksport towarów do innych prowincji polskich pozostających pod zaborem pruskim czy rosyjskim. Do właścicieli ziemskich skierowano pisma z prośbą o podanie danych dotyczących powierzchni i rodzajów arealów ziemskich, wysokości osiąganej produkcji rolniczej, wysokości i rodzaju produkcji należących do nich fabryk czy mniejszych lub większych zakładów przemysłowych. Lokalne oddziały Ligi Pomocy Przemysłowej, a także inne działające lokalnie organizacje zrzeszające przemysłowców, kupców, rzemieślników czy producentów rolnych zobowiązano do dostarczenia informacji zbiorczych dotyczących ilości, rodzaju i wysokości produkcji fabryk, zakładów przemysłowych, wysokości, rodzaju i poziomu handlu, dotyczących poszczególnych ówczesnych działów produkcji przemysłowej³.

Skorowidzowi nadano układ encyklopedyczny z wyraźnie wyznaczonymi 3 działami. W pierwszym dziale umieszczono spis rzeczy (czyli *Spis treści*) dotyczący całego Skorowidza. Tutaj znalazł się redakcyjny wstęp wraz z poradnikiem dla korzystających z wydawnictwa, następnie umieszczono wykaz zawierający objaśnienia użytych w treści skrótów. Tutaj także znalazł się spis abecedowy (czyli *Spis alfabetyczny*) wraz z wykazem uzupełnień i zmian nadesłanych w czasie druku wraz z wykazem ważniejszych błędów dostrzeżonych w druku.

W drugiej części zwanej Informacyjną zamieszczono dane dotyczące organizacji centralnych organów państwowych monarchii austro-węgierskiej, włącznie z ich obsadą personalną, według proveniencji zajmowanych stanowisk, wraz z podległymi placówkami i organizacjami terytorialnymi. Znalazły się więc tutaj dane dotyczące struktury i obsady personalnej ministerstwa handlu, robót publicznych, kolei żelaznych, rolnictwa, skarbu, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty, a także ministerstwa Domu Cesarsko-Królewskiego i spraw zewnętrznych

³ Zgodnie z wytycznymi lwowskiego Krajowego Biura Statystycznego Wydziału Krajowego wyróżniano wówczas 11 następujących działów przemysłu: przemysł chemiczny, drzewny, elektryczny, graficzny, hutniczy, konfekcyjny, obróbki metalu [metalurgiczny T. F.], papierowy [papierniczy T. F.], skórnicy [skórzany T. F.] i przeróbki odpadków zwierzęcych, włóknisty [włókienniczy T. F.] oraz ziemno-ceramiczny.

(zagranicznych). Następnie według powyższego wzoru przedstawiono krajowe organy autonomiczne, a więc Sejm i Wydział Krajowy wraz z organizacją i składem personalnym magistratów dwóch stołecznych miast galicyjskich: Lwowa i Krakowa. Wykaz ten zamykały dane dotyczące składu i struktury Rady Szkolnej Krajowej.

W kolejnym dziale znalazły się dane dotyczące przemysłowo-handlowych związków zawodowych, z podziałem na związki, do których przynależność podmiotów gospodarczych była obligatoryjna (związki przymusowe) lub też zależała od dobrej woli czy wręcz chęci przedsiębiorcy, rzemieślnika (związki dobrowolne). Omówiono tu prawne podstawy działalności Izb handlowych i przemysłowych (lwowskiej, krakowskiej i najmniejszej z nich, działającej w Brodach). Wykaz ten kończył dział dotyczący organizacji Stowarzyszeń przemysłowych (cechów i korporacji), gdzie omówiono szczegółowo zasady przynależności cechowo-korporacyjnej, podział i wysokość składek członkowskich. Zamieszczono tu szczegółowy wykaz (z podziałem na powiaty) stowarzyszeń przemysłowych działających w Instruktoracie Lwowskim i Krakowskim.

Kolejny dział związkowy poświęcono działalności dobrowolnych związków przemysłowo-handlowych. Po kartach, na których znalazły się informacje dotyczące prawnych podstaw funkcjonowania tychże organizacji, zawarto szczegółowy wykaz związków wraz z podziałem na powiaty. Najwięcej uwagi, co zrozumiałe, poświęcono działalności Ligi Pomocy Przemysłowej, wszak to ona była inicjatorem i wydawcą *Skorowidza*. Szczegółowo przedstawiono więc jej władze, cele i zasady funkcjonowania wraz z wykazem podległych jej lokalnych Towarzystw Pomocy Przemysłowej (według podziału na powiaty). Wykaz ten kończyły dane prawne i osobowe dotyczące działalności Galicyjskiego Związku Piwowarów, Galicyjskiego Związku Młynów, lwowskiego Krajowego Związku Przemysłowego, krakowskiej Straży Polskiej czy też Komitetu Organizacji Bojkotu Towarów Pruskich, a także innych organizacji kupieckich i rolniczych. Wymieniono tutaj: Związek Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie, Ruski Krajowy Związek Kredytowy, Krajowy Związek Rewizyjny Ukraińskich Stowarzyszeń Gospodarskich, Pożyczkowych, Handlowych i Przemysłowych we Lwowie, lwowski Powszechny Związek na Własnej Pomocy Opartych Galicyjskich Stowarzyszeń Zarobkowo-Gospodarczych, lwowski Związek Galicyjskich Kas Oszczędności, Towarzystwo Politechniczne we Lwowie, Krakowskie Towarzystwo Techniczne, Izba Inżynierska Cywilnych Inżynierów, Architektów i Geometrów dla Galicji i Lodomerii wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim, Stowarzyszenie Budowniczych w Krakowie, lwowskie Koło Architektów Polskich, Związek Studentów Architektury w Szkole Politechnicznej we Lwowie, krakowski Polski Związek Ceramiczny, Polskie Towarzystwo Gorzelnicze, Galicyjski Związek Piwowarów, Krajowy Związek Maszynistów w Galicji, lwowskie Koło Młynarzy, Związek Górników i Hutników Polskich w Austrii, Zjednoczenie Przemysłu Tkackiego we Lwowie, Stowarzyszenie Drukarzy, Odlewaczy Czcionej i Pokrewnych Zawodów dla Galicji i Bukowiny „Ognisko” we Lwowie, Związek Samodzielnych Rękodzielników, Kupców i Przemysłowców we Lwowie, Bratnia Pomoc Kuchmistrzów „Zgoda” we Lwowie, Wzajemna Pomoc Katolickich Kucharzy w Krakowie, Towarzystwo Kredytowe Rękodzielników i Przemysłowców w Krakowie, lwowska Spółka Przemysłowa Kobiet „Trud”, Krajowy Związek Zdrojowisk i Uzdrowisk, Krajowe Towarzystwo Wyzyskiwania Sił Wodnych, Krajowe Towarzystwo Naftowe w Galicji, Krajowy Związek Producentów Ropy, Towarzystwo Akcyjne dla Przemysłu Naftowego w Borysławiu, Galicyjskie Towarzystwo Magazynowe dla Produktów Naftowych, Syndykat Rolniczy w Krakowie, Narodna Torhowla, Krajowy Związek Spółek Gospodarczo-Handlowych, Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Kupców i Młodzieży Handlowej we Lwowie, Stowarzyszenie Kupców i Młodzieży

Handlowej w Krakowie, Stowarzyszenie Przemysłowe Gospodnio-Szynkarskie na powiat Polityczny Lwowski, Stowarzyszenie Przemysłowe Gospodnio-Szynkarskie w Krakowie, Kongregacja Kupiecka we Lwowie, Krakowska Kongregacja Kupiecka, Towarzystwo Szkoły Handlowej we Lwowie, Lwowska Izba Kupiecka, Stowarzyszenie Podróżujących Kupców Galicji w Krakowie, Stowarzyszenie Przemysłowe Samostnych Eksporterów (Kupców) Nierogacizny w Galicji, Galicyjski Związek Wierzyteli Celem Ochrony Kredytu Kupieckiego, Stowarzyszenie Kupców dla Handlu Płodami w Krakowie, C. K. Galicyjskie Towarzystwo Gospodarskie we Lwowie, C. K. Towarzystwo Rolnicze w Krakowie, Towarzystwo Kółek Rolniczych, Krajowe Towarzystwo Gospodarskie „Wiejski Gospodarz”, Związek Rolników dla Zbytu Produktów, Towarzystwo dla Handlu, Przemysłu i Rolnictwa we Lwowie, Związek Spółek Rolniczych Kraków, Towarzystwo Hodowców Bydła Czerwonego w Krakowie, Związek Hodowców Rasowego Bydła Nizinnego dla Galicji Zachodniej w Krakowie, Krajowy Związek dla Zbytu Bydła we Lwowie, Związek Mleczarski we Lwowie, Galicyjskie Towarzystwo Mleczarskie w Krakowie, Krajowe Towarzystwo Rybackie w Krakowie, Krajowe Towarzystwo Chowu Drobiu, Gołębi i Królików we Lwowie, Pierwsze Galicyjskie Towarzystwo Chowu Drobiu i Królików w Jarosławiu, Galicyjskie Towarzystwo Leśne we Lwowie, Związek Hodowców Nasion w Krakowie, Zjednoczone Galicyjskie Towarzystwo dla Ogrodnictwa i Pszczelnictwa we Lwowie, Towarzystwo Ogrodnicze w Krakowie, Towarzystwo Ogrodnicze w Tarnowie, Towarzystwo dla Popierania Polskiej Nauki Rolnictwa, Towarzystwo Prawnej Ochrony Podatników, Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Urzędników Prywatnych, Lwowskie Towarzystwo Właścicieli Rzeczności, Polskie Towarzystwo Emigracyjne w Krakowie, Towarzystwo Polskiej Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie, Towarzystwo dla Pielęgnowania Nauk Społecznych w Krakowie, Polskie Muzeum Szkolne we Lwowie, Krajowy Związek Turystyczny w Krakowie, Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie, Towarzystwo „Polska Sztuka Stosowana”, Towarzystwo Sztuki Stosowanej „Zespół” we Lwowie, Stowarzyszenia Przemysłowe, Handlowe i Ekonomiczne w Królestwie Polskim, Stowarzyszenia Przemysłowe, Handlowe i Ekonomiczne w Księstwie Poznańskim.

Część informacyjną kończyły wykazy galicyjskich szkół przemysłowych, zakładów i stacji doświadczalnych, biur pośrednictwa pracy, a także funduszy przemysłowych: pomocowych i pożyczkowych, których celem było wspieranie rozwoju przemysłu i handlu galicyjskiego.

Najważniejszym elementem wydawnictwa była Część Adresowa podzielona na dwie kategorie: Przemysł i Handel. Każda z tych kategorii podzielona była na podkategorie. I tak w kategorii przemysł wydzielono: przemysł w znaczeniu ścisłym, podzielony na 17 działów (górnictwo; hutnictwo; przemysł kamieniarski, wydobywanie i obróbka minerałów ceramicznych, przemysł szklany; przemysł metalowy; wyrób maszyn, aparatów, instrumentów środków lokomocyjnych, konstrukcji, zakładów mechanicznych i instalacyjnych, zabawkarstwo; przemysł drzewny, rzeźbiarski i pokrewny; przemysł garbarski skórzany, wyroby z rogu, sierści, włośienia, włosów i piór; przemysł włóknisty, tkacki i pokrewny); przemysł tapicerski i dekoracyjny, wyrób kołder, pościeli, materaców i sienników; odzież i modniarstwo; papiernictwo; artykuły żywności, napoje i używki; przemysł chemiczny i naftowy; przemysł graficzny; budownictwo i przemysły pokrewny; przemysł centralnego ogrzewania, zakłady dostarczania gazu i energii elektrycznej oraz sztuka stosowana do przemysłu), przemysł rolniczy (rolniczo-hodowlany) i przemysł domowy, zaś w kategorii handel wydzielono 2 podkategorie (kredyt, ubezpieczenia i komunikacja oraz handel w znaczeniu ścisłym).

W części alfabetycznej znalazły się dane dotyczące każdego zarejestrowanego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w obrębie danej kategorii gospodarczo-przemysłowej z podaniem nazwy, roku założenia, nazwiska i imienia właściciela firmy lub rękodzielnika (rzemieślnika) w przypadku drobnego przetwórstwa, wytwórstwa i handlu oraz dane adresowe firmy (rzemieślnika) wraz z kodem pocztowym i adresem firmy włącznie z numerem budynku. Niejednokrotnie w przypadku poważniejszych fabryk czy zakładów zamieszczano także informacje dotyczące produkcji (jej wysokości czy też rodzaju wytwarzanych produktów).

Wykaz firm i podmiotów gospodarczych branży naftowej w 1912 r.

Kopalnie ropy (oleju skalnego)⁴: 1) „Abura” Spółka Naftowa. Kopalnia: Stuposiany; 2) Akcyjna Spółka Naftowa „Schodnica”. I. Wiedeń. Kopalnie: Popiele, Borysław, Tustanowice; 3) Akcyjne Galicyjskie Towarzystwo Górnicze dla Produkcji Nafty w Wiedniu. Kopalnie: Głębokie, Tarnawa Dolna; 4) Akcyjne Towarzystwo dla Przemysłu Oleju Skalnego (przedtem Fanto Dawid i Spółka). I. Wiedeń. Kopalnie: „Feniks”, „Dawidmann”, „Kornhaber”, „Tomasz”, „Zofia” w Borysławiu; Kopalnie: „Spitzmann”, „Babicz”, „Terlecki”, „Freudenheim”, „Rosberger” w Tustanowicach; Kopalnia w Krygu; 5) „Alfa” Towarzystwo Naftowe z o. o. Borysław. Kopalnia Tustanowice; Szyby: „Fortuna”, „Pluto”, „Kalifornia”, „Tadeusz” 6) „Aliance” Towarzystwo Naftowe z o. o. Borysław. Kopalnie w Truskawcu i Tustanowicach przeszły w posiadanie Towarzystwa „Triumph”; 7) Angermann Klaudiusz, Pieniążek Waclaw i Spółka. Kopalnia w Rajskim (chwilowo bez ruchu); 8) Austriackie Akcyjne Towarzystwo Naftowe dla Przemysłu Naftowego. Wiedeń. Kopalnia w Bitkowie; 9) Backenroth Abraham jun. Schodnica. Kopalnia w Schodnicy; 10) Backenroth Abraham sen. i Backenroth Abraham jun., dzierżawcy kopalni Doreta Leona i Kubintzki’ego Emila. Schodnica. Kopalnia w Schodnicy; 11) Backenroth Zisze, dzierżawca kopalni Perutza Karola i Segala dr. Adolfa. Schodnica. Kopalnia w Schodnicy; 12) Backenroth Zisze i Löw Baruch. Schodnica. Kopalnia „Maria” w Schodnicy; 13) Bitków–Starunia, Spółka z o. p. w Sołotwinie; 14) Bierowski i Spółka w Borysławiu. Kopalnie: „Bianka” i „Krakus” w Borysławiu; 15) Loch H.B. w Drohobyczu. Kopalnia „Blochówka” w Borysławiu; 16) Bloch Hermann. Kopalnia „Monte Carlo” w Borysławiu; 17) Bogusz Stanisław i Spółka, Borysław. Kopalnia „Parana” w Borysławiu (bez ruchu); 18) Breitenwald Robert i Łepkowski Tadeusz, Zagórz. Kopalnia w Zagórz (bez ruchu); 19) „British Austrian Oil Investment Co Ltd.”. Drohobycz. Kopalnie: „Tschuszima” i „Rockefeller” w Tustanowicach, Gałówka; 20) Brzozowski Piotr i Winiarz H., dzierżawcy kopalni Galicyjskie Kasy Oszczędności we Lwowie. Kopalnia „Pasieczki” w Schodnicy; 21) Central Carpatian Oil Company, Spółka z o. p.; 22) Compes Artur. Kopalnia Pasieczna; 23) Dembowski Felicjan w Borysławiu. Kopalnia „Dembowski” w Tustanowicach; 24) Diamand. Kopalnia w Borysławiu; 25) Dienstag i Pomeranz. Borysław. Kopalnia „Ewka” w Tustanowicach; 26) Długosz Władysław w Wiedniu. Kopalnia „Talizman” w Tustanowicach; 27) Dunin Leon i Spółka. Borysław. Kopalnia „Port Artur III” w Borysławiu; 28) Eaton J. R. Naftowa spółka anglo-galicyjska. Rudawka (bez ruchu); 29) „Erdölwerke Galizien”. Wiedeń. Kopalnie: Kobyłany, Kosmacz, Popiele, Słoboda Rungurska, Tustanowice; 30) Fanto bracia i Spółka. Wiedeń. Kopalnia „Kryg” (bez ruchu); 31) Feuerstein Marek i Spółka. Drohobycz. Kopalnia „Natan” w Borysławiu; 32) „Flüssige Brennstoffe”, Spółka z o. p. Kopalnia w Mraźnica; 33) Freudenheim K., Starzeński hr. A.,

⁴ Por. *Skorowidz przemysłowo-handlowy Królestwa Galicyi, Lwów 1912*, s. 350–356.

Skrzyński hr. S. i Spółka. Kopalnia „Wielopole”; 33) Bracia Friedmann. Słoboda Rungurska. Kopalnia „Słoboda Rungurska”; 34) Galicyjskie Górnicze Towarzystwo Akcyjno-Naftowe (Montan). Lwów. Kopalnie: „Port Artur II” w Borysławiu, „Gliński”, „Litwa”, „Juliusz”, „Tristan” w Tustanowicach; 35) Galicyjskie Karpackie Akcyjne Towarzystwo Naftowe (przedtem Bergheim i Mac Gervey). Wiedeń. Kopalnie: Białobrzegi; Borysław (bez ruchu); Bóbrka; Glinik Mariampolski; Golcowa; Grabownica Starzeńska; Hoszów; Jaworów; Klimkówka (bez ruchu); Kobylanka; Kryg; Łęki; Męcina Wielka (bez ruchu); Potok; Turzepole; Tustanowice. Kopalnie: „Bukowice”, „Dąbrowa” i „Wagmann”; Węglówka; Wietrzno; Wolanka. Kopalnie: „Sekcja I”; „Sekcja II”; Zmiennica; Bitków; 36) Galicyjska Kasa Oszczędności. Lwów. Kopalnie: Schodnica i Kosmacz; 37) Galicyjska Spółka Eksploatacji Ropy. Spółka z o.o. Borysław; 38) Galicyjska Spółka Naftowa „Potok”; 39) Galicyjskie Towarzystwo Akcyjno-Naftowe „Galicja”. I. Wiedeń. Kopalnie: Borysław, Schodnica, Truskawiec, Tustanowice; 40) Galicyjskie Towarzystwo Produkcji Nafty. Wiedeń. Kopalnia Humniska; 41) Glazor Stanisław August. Ustrzyki Dolne. Kopalnia Łodyna; 42) Gold Norbert we Lwowie. Kopalnia w Bitkowie; 42) Goldhamer dr. Artur i Spółka. Borysław. Kopalnie: „Artur”, „Kazimierz”, „Olga”, „Sobieski” w Borysławiu; „Sycylia”, „Slotwinka”. „Złotka” w Tustanowicach; 43) dr Goldsmidt Wiktor. Bruksela. Kopalnia Ropianka; 44) Goldstein Bernard. Wiedeń. Kopalnie: Tustanowice i Borysław; 45) Gorgoń Leon i Tomasz. Pasieczna; 46) Griffel Leizor. Nadwórna. Kopalnia Pasieczna; 47) Gwarectwo Naftowe „Kłęzany”. Kłęzany. Kopalnia Kłęzany; 48) Gwarectwo Naftowe „Rogi”. Lwów. Kopalnia Rogi; 48) Hannowersko-Galicyjskie Gwarectwo Naftowe. Kopalnie: Potok, Białkówka, Brzezówka; 49) Hauser J. Schodnica. Kopalnia Schodnica, Urycz, Mrażnica; 50) Heimberg i Spółka. Drohobycz. Kopalnia Schodnica; 51) Horowitz Józef. Borysław; 52) Hulle Józef. Drohobycz. Kopalnia „Teresia” w Tustanowicach; 53) „Johanna” Towarzystwo Naftowe z o. p. Borysław. Kopalnie: „Bertold”, „Elsa”, „Filip I–IV”, „Kubus”, „Laura”, „Lilien”, „Opeg II”, „Posejdon”, „Sas”, „Walka” w Tustanowicach; 54) Jungfrau Gustaw. Drohobycz. Kopalnie: „Bojko”, „Kurytyba” w Borysławiu; 55) dr Kaleta E. i Spółka. Kopalnia „Stella” w Tustanowicach; 56) Kallmann i Freiwillich. Kopalnia „Światowid” w Borysławiu; 57) Karpackie Galicyjskie Akcyjne Towarzystwo Naftowe; 58) „Karpaty” Towarzystwo Naftowe z o. p. Borysław. Kopalnie: „Na Ponerlach”, „Izabella”, „Władysław”, „Sekcja I”, „Sekcja II”, „Fata Morgana”, „Katarzyna Freifrau von Popper i Spółka”, „Niagara”, „Władysław Długosz”, „Fenomen”, 59) „Galicyjska Spółka Naftowa”, „Oleum”, „Wygoda” Tustanowicach; Kopalnie w Truskawcu; 60) Klejnowski Józef. Borysław. Kopalnia Żarnowiec (bez ruchu); 61) „Klimkówka” Oilfields Ltd. w Londynie. Kopalnia w Klimkówce; 62) dr Kohane i Spółka. Lwów. Kopalnia „Berta” w Borysławiu (bez ruchu); 63) Kopalnia Nafty „Glückauf” Akcyjne Towarzystwo dla Głębokich Wierceń i Przedsiębiorstwa Robót Górniczych. Berlin. Kopalnia Hołowiecko; 64) dr Kuńkowski Wiktor. Kopalnia „Sezam Stary” w Tustanowicach (bez ruchu); 65) Lander Berl. Słoboda Rungurska. Kopalnia Słoboda Rungurska; 66) dr Langrock Bernard. Drohobycz. Kopalnia Borysław; 67) dr Liebermann i Spółka w Wiedniu i Liebermann Filip w Knihininie. Spółka komandytowa. Kopalnia Dźwiniacz; 68) Liebermann Józef jun., Schotz Scheinfel i Spółka. Kopalnia „Żmudź” w Tustanowicach; 69) Longschamps M., Moszyński, Neuman i Spółka w Borysławiu. Kopalnia Popiele; 70) Löwenheck i Schläfrig we Lwowie. Kopalnia „Smolka” w Tustanowicach; 71) Mac Gervey William Henryk. Wiedeń. Kopalnia Krościenko Niżne; 72) Mac Gervey William Henryk i Mac Gervey F. J. Wiedeń. Kopalnia Krościenko Wyżne; 73) Macher Henryk i T. Waterkeyn. Lwów. Kopalnie: Borysław, Węglówka, Krasna, Tustanowice; 74) „Maria” Towarzystwo Wiertnicze (przedtem Bergmann Rudolf). Berlin. Kopalnia Tustanowice; 75) Mehr

Józef w Nadwórnej. Kopalnia Pasieczna; 76) dr Meinc Maksymilian. Kamen (Westfalia). Kopalnia Witryłów; 77) Mermelstein Majer, Rothmann Izaak I Spółka. Sądowa Wisznia. Kopalnia „Przyszłość” w Borysławiu; 78) Mertens. Liebermann. Bard, Spółka Naftowa we Lwowie. Kopalnie: „Johanna”, „Oil Star” w Borysławiu; „Alojzy”, „Hermann”, „Wilhelm” w Tustanowicach; 79) Miernik i Dienstag. Kopalnia „Gwiazda” w Borysławiu; 80) Montan; 81) Motor Investors Association Ltd. Londyn. Kopalnie przeszły na firmę British Aust. Ltd.; 82) Mrazek Mieczysław. Sokół. Kopalnia w Sękowej; 83) Nadel i Katz. Kopalnia „Polonia” w Borysławiu; 83) Nafta Produktions Ges., Spółka z o. p. Gliwice. Kopalnia „Louise” w Tustanowicach; 84) „Nafta”; 85) Niemiecko-Galicyjskie Towarzystwo Naftowe, Spółka z o.o. Berlin. Kopalnia „Hohenstein” w Tustanowicach; 86) „Nordstern” Towarzystwo Naftowe. Borysław. Kopalnia Tustanowice; 87) „Opiąg”; 88) Parkinson Mariott. Londyn. Kopalnie: Leszczowate, Wańkowa, Brelików; 89) Pauls F. & Verhellou H.J. Ropienka. Kopalnia Ropienka; 90) Pechar Hans, Pasieczna k. Nadwórnej; 91) Perkins i Spółka w Stryju. Kopalnia „State Lands” w Tustanowicach; 92) Petit Wiktor. Stacja Iwonicz. Kopalnie: Kobyłanka, Kryg i Dominikowice; 93) Perkins i Mac Intosh. Majdan Koło Kałusza (bez ruchu); 94) Perkins Jakub i Mac Gerwey Fred James. Kopalnia Równe; 95) Perutz Karol i Spółka. Kopalnia „Faust” w Tustanowicach (bez ruchu); 96) Petrower Naftali i L. Griffel. Pasieczna koło Nadwórnej; 97) Pfeffel Maurycy, Schreler Robert i Rudolf Robert. Pasieczna; 98) Pieniążek Waclaw. Lwów. Kopalnia Dominikowice (bez ruchu); 99) Pierściński, Brugger, Łaszcz i Spółka we Lwowie. Kopalnia „Pionnier” w Dźwiniaczu; 100) Piwocki Jerzy. Kopalnia „Kamila” w Borysławiu; 101) „Premier” Towarzystwo Naftowe. Kopalnia „Elsie” w Jasienicy Solnej; „Borak”, „Hubicze”, „Dereżyce”, „Maisel”, „Eileen”, „Dorrit”, „King Eduard”, „Henry”, „Marg. Grace”, „Klara”, „Popielanka” w Tustanowicach; Kopalnie w Truskawcu i w Perehińsku; 102) „Ratoczyn” Towarzystwo Naftowe z o. p. Borysław. Kopalnia „Ratoczyn Borysławski”; 103) „Rockfeller”. Kopalnie w Tustanowicach; 104) Reiter dr. i Spółka we Lwowie. Kopalnia „Eugeniusz” w Tustanowicach; 105) Rogojskiego Feliksa Spadkobiercy. Kopalnia Szymbark; 106) Rokach Samuel i Sussmann Eizyk. Lwów. Kopalnia Wielopole; 107) Romer hr. i Riedel von Ridenstein Matylda. Spad. Kopalnia Strzelbice; 108) Rosenkranz A., Asderball O., Baron E., Luft F. Spółka Eksploatacji Ropy. Kołomyja. Kopalnia Słoboda Rungurska; 109) Rosner Jakub i Spółka. Borysław. Kopalnia „Port Dalny” (bez ruchu); 110) Rosenkranza Mojżesza i bar. Tauby spadkobiercy. Kopalnia Słoboda Rungurska; 111) Rosenkranza Mojżesza spadkobiercy i Margulies Salomon. Kopalnia Słoboda Rungurska; 112) „Rypne” Oil Syndykat Ltd. Kopalnia w Rypnem; 113) Rudolf Robert i J. Mehr. Kopalnia w Pasiecznej; 114) Russocki i Sroczyński. Kopalnie „Chocim”, „Jubileum” w Tustanowicach; 115) Salpeter Alter. Rungury. Kopalnia Słoboda Rungurska; 116) Salpeter Alfred i Anczel. Rungury. Kopalnia Słoboda Rungurska; 117) Salpeter Jakub. Słoboda Rungurska; 118) „Schodnica” Akcyjna Spółka Naftowa; 119) Schreler, Schander i Spółka. Kopalnie: „Agata II”, „Cecylia” w Tustanowicach; 120) Schutzmann i Spółka. Kopalnie: „Jeanetta”, „Oskar”, „Szczur” w Borysławiu; „Jakub” w Tustanowicach; 121) Scott Elgin i Buber Karol. Borysław. Kopalnia „Georg” w Borysławiu, „Elgin”, „Piaś”, „Spindletop” w Tustanowicach; 122) dr Segal A. i Spółka. Drohobycz. Kopalnia „Karla” w Borysławiu; „Hala” w Tustanowicach; 123) Segal Józef i dr Zeiler Drohobycz. Kopalnie: „Aleksander”, „Ural” w Borysławiu; 124) Simon Hermann. Berlin. Kopalnia Rogi; 125) hrabia Skrzyński Aleksander. Zagórzany. Kopalnia Libusza; 126) Sokołowska Maria i Trzebiński Józef. Wiedeń. Kopalnia Kryg; 127) Spitzmann i Spółka w Tustanowicach. Kopalnie: „Aba”, „Izabela” w Tustanowicach; 128) Spółka Handlowa Ropna w Wiedniu i Berlinie. Kopalnie w Schodnicy, Uryczu i Pereprostynie; 129)

„Spółka Jasielska” pod zarządem Galicyjskiego Karpackiego Akcyjnego Towarzystwa Naftowego w Wiedniu. Kopalnia w Krygu; 130) Sroczyński Tadeusz, Bogusz Stanisław, Schutzmann Lipe i Spółka. Kopalnia „Schutzmann” w Borysławiu (bez ruchu); 131) Sroczyński i Spółka w Nadwórnej. Kopalnie w Bitkowie; 132) „Starunia–Bitków” Spółka Eksploatacji Ropy z o. p. w Sołotwinie. Kopalnie w Bitkowie i Mołotkowie; 133) Stawiarski Walerian i Pieniążek Waclaw. Kopalnia Kobylanka; 134) Stawiarski Walerian, Byszewska Jadwiga, Płocki Waclaw. Kopalnie: „Za Górą”, „Na Jurysikowym” (bez ruchu) w Lipinkach; Kopalnia w Wójtowej (bez ruchu); 135) Stiebitz Maksymilian. Berlin. Kopalnia Tustanowice; 136) Sulimirski Witold i Oktawia. Lwów. Kopalnia Kobylany; 136) Sussmann Juliusz i Spółka. Drohobycz. Kopalnia Borysław; 137) Syndykat Borysławski. Kopalnia w Borysławiu; 138) dr Szajna i Spółka w Drohobyczu. Kopalnia „Zgoda” w Borysławiu; 139) dr Ślączka Antoni. Krosno. Kopalnia Iwonicz; 140) dr Tiegermann Marek. Drohobycz. Kopalnia „Marek” w Borysławiu (bez ruchu); 141) Torosiewicz Edward. Borysław; 142) Torosiewicz Izidor. Słoboda Rungurska. Kopalnia Słoboda Rungurska; 143) Towarzystwo Akcyjne dla Przemysłu Naftowego „Nafta”. Borysław. Kopalnie: Korczyzna–Zalawie, Równie, Schodnica, Sękowa; Szyby nr 1,2 „Abbazja”, „Sarmacja”, nr 5, 6 „Jan Kanty” w Tustanowicach; Borysław; Poechersdorf koło Bolechowa; Rogi; Jasionica Solna; 144) Towarzystwo Naftowe „Mrażnica” Kopalnia „Mrażnica”; 145) Towarzystwo Naftowe „Rypne” Spółka z o. p. Lwów; 146) Towarzystwo Opału Ropnego, Stowarzyszenie z o. p. we Lwowie. Kopalnia „Kamilla” w Borysławiu; 147) „Triumpf” Towarzystwo Naftowe z o. p. Borysław. Kopalnie: „Albert” i „Leon” w Borysławiu; „Bohemia”, „Elizeum”, „Maksymilian”, „Triumpf”, „Clay I i II”, „Maria Teresa”, „Marceli”, „Mina”, „Hilda”, „Dośka”, „Waliszko” w Tustanowicach; 148) „Trzebinia” Spółka Akcyjna dla Przemysłu Naftowego. Wiedeń. Kopalnie: Kosmacz, Słoboda Rungurska; 149) Tumidajski Piotr. Borysław. Kopalnie: „Kinga” w Tustanowicach, „Jasienicki Mały” w Borysławiu; 150) Uryckie Towarzystwo Przemysłu Naftowego. Właśc. Gartenberg, Schreier, Feuerstein i Wiśniewski. Kopalnie: Urycz, „Schreier I–III”, „Feuerstejn I–IV” w Tustanowicach; 151) Ulrich Max i Spółka. Borysław. Kopalnie: Tustanowice; 152) Vincenz Feliks. Słoboda Rungurska; 153) Völckel Walter i Spółka. Borysław. Pełnomocnik: Leon Eckstein w Drohobyczu. Kopalnia: „Róża” w Tustanowicach; 154) Wang Kopel, Wyganowski Bronisław, Liebermann Józef jun. i Spółka. Drohobycz. Pełnomocnik Leon Kaufmann w Borysławiu. Kopalnie „Hekla” i „Wezuwiusz” w Borysławiu; 155) Wechselberg i Spółka. Kopalnia „Ignacy” w Borysławiu; 156) Wechsler Dawid, Segel Józef i Spółka. Kopalnia: „Weinberger” w Borysławiu (bez ruchu); 157) Wegner Bernard, Raab Leon i Spółka. Kopalnia: „Cholewa” w Borysławiu (bez ruchu); 158) Weidberg Joachim. Stryj. Kopalnia: w Tustanowicach; 159) Weinstock i Zahn Henryk. Berlin. Kopalnia: w Schodnicy; 160) Werdinger Ichel, Nowak Stanisław, Watterkeyn Józef i Spółka. Kopalnia: „Stanisław” w Borysławiu (bez ruchu); 161) Wernick Hans i Spółka. Lwów. Kopalnia: „Banknot” w Tustanowicach (bez ruchu); 162) Westgalizische Erdölwerke. Kopalnia: Harkłowa, Pagorzyna, Wojtkowa; 163) Wittig Witold i Spółka. Kopalnia: „Helena” w Borysławiu; 164) Wundermann Hersz. Kopalnia: Kopalnia: w Pasiecznej; 165) Zuckerberg Chaim i Juda. Borysław. Kopalnia: „Kleiner” w Borysławiu; 166) Zuckerberg Chaim, Löw Baruch i dr Tiegermann Marek. Borysław. Kopalnia: „Eстера” w Borysławiu; 167) Związkowa Spółka Naftowa. Kopalnia: „Józef”, „Sas”, „Eleonora”, „Noe”, „Śląsko”, „Nowina”, „Wiktor”, „Kujawy”, „Opeg I”, „Bitum”, „Johanna”, „Lilion” w Tustanowicach; 168) Żurakowski Wiktor. Nowe Miasto. Kopalnia: Wola Jaworowa.

Kopalnie ozokerytu⁵:

a) Borysław: 1) Becher Jakub, eksploatacja wosku; 2) „Borysław” Akcyjne Towarzystwo dla Przemysłu Wosku Ziarnego i Nafty; 3) Brunnengraben Chaim; 4) Erdheim, Kornhaber i Mendelson (dzierżawcy); 5) Herscheles Hersz; 6) Kupferberg Józef, Bergmann Regina, Turteltaub Hersz i Spółka. Kopalnia wosku „Concordia”; 7) Thumin. Schönblum, Löw i Spółka; 8) Waggmann J. B. i Syn. Kopalnia wosku i topiarnia; **b) Dźwiniacz:** 9) „Borysław” Akcyjne Towarzystwo dla Przemysłu Wosku Ziarnego i Nafty; 10) Lautman Leib. Kopalnie i topiarnie wosku ziemnego; 11) Łucki dr. Michał. Kopalnia „Nowy Świt” (bez ruchu); 12) „Spółka ogrodowa” spadkobiercy Łuckiego Władysława: Łucki Antoni i Antonina, Dylewski dr. Jan, Strzelbicka Eugenia i Piwnicka Anna; **c) Starunia:** 13) Campe’go Juliusza Henryka spadkobiercy: Müller Ernest, Lorber Chaskel i Rachela; 14) Compes Henryk w Düsseldorfie. Kopalnie: „Meteor”, „Compes” (bez ruchu); 15) Konwent OO. Dominikanów. Kopalnia „Lelia-Helena” (bez ruchu). Kopalnia ozokerytu i produkcja ropy Starunia–Hamburg.; 16) Kriegi i Spółka; 17) Gwarectwo Truskawiec–Pomiarki. Kopalnie wosku (bez ruchu).

Kopalnie asfaltu⁶:

a) Babice: 1) Landau Wolf i Wolf Aron; **b) Kosmacz:** 2) Wojtowicz Karol w Lipinkach i Moszyńska w Tarnopolu (bez ruchu).

Przedsiębiorstwa wiertnicze⁷:

a) Borysław: 2) Eysymont Władysław R. i Towarnicy A. i H.; 3) Horowitz Bernard; 4) Longchamps i Spółka; 5) Rogawski Karol; 6) Spółka Akordowa Brugger F., Laszcz T. i Pierściński J.; **b) Drohobycz:** 7) Ellenberg E.; **c) Komańcza:** 9) Merson Edmund, inż., Przedsiębiorstwo Górnicze i Wiertnicze; **d) Kosmacz:** 10) Brzozowski Piotr; **e) Lwów:** 12) Macher Henryk; 13) Pniowska Spółka Terenowa Wiertnicza; 14) Przedsiębiorstwa Naftowe; 15) Rodakowski Zygmunt; 16) Sulimirski Witold; 17) Towarzystwo Głębokich Wierceń Elektrycznych Systemem dr. Dunikowskiego; **f) Schodnica:** 18) Wolski W. i Odrzywolski K.; **g) Tustanowice:** 20) British Austrian Oil Investment Company; 21) Dembowski Felicjan, Przedsiębiorstwo Wiertnicze dla Ropy; 22) Mikuli H. i Russocki Z.; **h) Wańkowa:** 23) Ralph E. Clay; **i) Wolanka:** 24) Szczepanowski Prus Stanisław inż., kopalnie nafty; 25) Wolski W. i Spółka. Komandytowa Spółka Wiertnicza.

Rurociągi naftowe i zakłady dla magazynowania ropy⁸:

a) Bitków: 1) Austriackie Towarzystwo Akcyjne dla Przemysłu Naftowego. Rurociąg z Bitkowa do Nadwórnej; **b) Borysław:** 2) Amalgamated of Pipes Lines; **c) Olszanica:** 3) Pauls Fryderyk i Verhellouw Henryk Jan. Stacja rezerwarów; **d) Równe:** 4) Towarzystwo Akcyjne dla Przemysłu Naftowego; **e) Schodnica:** 5) Galicyjskie Towarzystwo Akcyjno-Naftowe „Galicya”; 6) Zeitleben Jan i Spółka; **f) Tustanowice:** 7) Galicyjskie Karpackie Akcyjne Towarzystwo Naftowe; 8) Górnicze Towarzystwo Akcyjne.

Użytkowanie gazu ziemnego⁹:

Borysław: 1) Wieleżyński Marian, inż.

⁵ Ibidem, s. 357.

⁶ Ibidem, s. 358.

⁷ Ibidem, s. 358–359.

⁸ Ibidem, s. 359–360.

⁹ Ibidem, s. 360.

Przedsiębiorstwa opału ropą¹⁰:

Lwów: 1) Rodakowski Zygmunt; 2) Towarzystwo Opału Ropnego; 3) „Vap–Oil” Centralne biuro sprzedaży aparatów dla opału do celów przemysłowych i mieszkań.

Topiarnie lepu:

Borysław: 1) Berg Salomon; 2) Bleicher Dawid; 3) Hauptmann Mechel; 4) Kalman, Klinghofer i Spółka; 5) Rosenberg i Sämnel; 6) Sobel Izaak.

Tomasz Filozof. Indexes and Address Books as a Source for Understanding the Economic Structure in Eastern Galicia: The List of Companies and Entities of the Oil Industry in 1912

This article intends to use the early twentieth century address books of Western Ukraine in an attempt to understand various economic structures and companies. The *Index of Industry and Trade of the Kingdom of Galicia* is a pioneering, unique work. It was issued twice in 1906 and again in 1912 through the efforts of the Industry Assistance League and was endowed within the encyclopedic system with 3 clearly designated departments. The first section contains a table of contents of the whole index. The second part, the so-called “informative” part, contains information on the organization of central state organs of the Austro-Hungarian Empire as well as information about industry and trade unions (both compulsory and voluntary). The most important part, the third “address” part, is divided into two categories: Industry and Commerce. Here, the data of any registered entity doing business within a given category of economics and industry with the name, year of establishment, the name and surname of the owner of the company and craftsmen is found. In the case of fine processing, manufacturing and trading companies, the contact details, the postal code and address of the business including the building number are found. In the case of major factories, the author will also provide information regarding production (its amount or type of products).

¹⁰ Ibidem, s. 360.